

Седмичник за търговия, индустрия, финанси и стопанство.

Илиза всеки Петък — Урежда редакционен комитет. Абонамент: годишен 150 лв., 6 м. 80 лв. Обяви 2 лв. кв. см. Ръкописи не се връщат.

Директор-стопанин В. Юруков

JOURNAL DE COMMERCE et D'INDUSTRIE DE VARNA

Parait chaque semaine — Sous la redaction d'un comité. Abonnement annuel: pour l'étranger — 200 Lv. Téléphone de la redaction № 121, l'administration 398

Българската индустрия през 1927 год.

(Общ преглед.)

Едновременно с другите клонове на българското национално стопанство и българската индустрия отбелязва през течения на миналата година значителен напредък, което свидетелства за по-нататъшното задръжаване положението на индустрията в България въобще.

През изтеклата година почти всички клонове на индустрията отбелязват едно увеличение, както на числото на отделните предприятия, така и на общото количество на производството. Това благоприятно развитие на българската индустрия трябва да се отдаде в известна степен и на подкрепата, която й се дава въз основа на закона за насърчение на местната индустрия. Достатъчно е да видим числото на основаните през последните години нови индустриални предприятия, за да си съставим една картина за напредъка на българската индустрия. Числото на основаните през изтеклата година нови индустриални предприятия, които стоят под закрилата на закона за насърчение на местната индустрия възлиза на 119. Това увеличение на числото на отделните предприятия е особено голямо въ браншовите на памучното производство, металната индустрия, челичарската индустрия и производството на масла от растителен произход.

Числото на новообразувани акционерни дружества, говори също така за засилването на индустриалната дейност на страната. Така, напр., през 1926 г. сж били образувани всичко 26 акционерни дружества, от тях 11 акционерни д-ва сж индустриални предприятия, които разполагат с един номинален основен капитал от 185 милиона лева от които 145 милиона лв. налични вноски. Срещу това само през първите девет месеца на 1927 г. имаме всичко 35 нови акционерни дружества, от които 17 предприятия преследват индустриални цели. Тези 17 новоосновани индустриални предприятия са работели през изтеклата година с един напълно внесен акционерен капитал 593 мил. лв от всичко 634 мил. лв. номинален осн. капитал.

Като главен център на българската индустрия остава и през изтеклата година, според числото на индустриалните предприятия, ст. София и нейната околност. От новите 119 индустриални фирми, които се ползват от преимущества по закона за насърчение на местната индустрия, не по малко от 39% се намират в района на софийската търговско-индустриална камера. Само в София числото на новооснованите предприятия възлиза на 31, което представлява 26% от всички нови индустриални предприятия.

Най-важно място между отделните клонове на българската индустрия заема Текстилният бранш, който отбелязва в цялата си ширина един значителен развой. За преувеличаването на текстилната индустрия в България от особено значение е наличността в самата страна на почти всички сурови материали, които й сж нужди. Благоприятният климатически и почвени условия правят възможно в най-широка степен съществуването на памучната, ленената и конопената култури, както и отглеждането на буби. Скотовъдството доставя също изобилен суров материал на бълг. текстилна индустрия. От друга страна, всички произведения на текстилната индустрия могат да намират лесно един

задоволителен пазар, а се изнасят даже и в чужбина, главно в Турция (наистина, износът на погроби материи за дрехи в Турция беше твърде отслабнал през последното време, обаче можем да се наддаваме, че сключения неотдавна турско-български търговски договор ще допринесе за възстановяването на този износ в най-широки размери). През изтеклата година сж основани няколко нови предприятия, от този бранш, а именно една предачница за памук, 6 тъкачници за памук, 2 тъкачници за коприна и 3 производствени кооперации за котложни изделия. Общо взето едновременно с развитието на производството на текстилната индустрия може да се забележи едно подобрене на качеството на нейните фабрики, както и по-голямо съгласуване с акуса на публиката.

Захарната индустрия на страната е от особено значение, понеже е свързана направо с българското земледелие и от друга страна отговаря на зова за индустриализиране на нар. стопанство при което земледелието не само няма никаква вреда от това, но напротив извлича даже и известна полза. И този клон на индустрията отбелязва през 1927 г. един напълно задоволителен развой. Застъп сж били всичко 14,762 хект. земя с зах. цвѣло и общото производство на четирите захарни фабрики в страната достига рекордната цифра 38 201,894 кгр захар. Пазарите на тези фабрики на вътрешния пазар възлиза на 25 896 624 кгр. захар и е донесъл на фиска от екциз една сума от 120,419,260 лв. Освен това, изнесени сж въз чужбина още 1 366,680 кгр захар на обща стойност 16.114.612 лв. Производството на захарни изделия което представлява едно поделение на захарната индустрия е направило също голям напредък и отбелязва особено по отношение на качеството един завиден успех, така че местните произведения може да се смятат за еднакви по качество с вноската стока. През последно време се увеличава сжщо и консумацията на захарни изделия. Само в София работят 5 индустриални предприятия за захарни изделия. Тези предприятия може да бъдат наречени образцови по своите технически съоръжения. По настоящем се правят първите опити за износ на захарни произведения въз чужбина.

Тѣсно свързана с захарната индустрия е спиртната индустрия, която използва като суров материал меласата на захарната фабрика. През изтеклата година сж произведени 2,036,283 литри 100 процентов спирт. От това количество сж прододени на вътрешния пазар 707,716 литри спирт, а именно 15,696 л. чист спирт, 226,160 л. спирт за производство на оцет и 462,830 л. спирт за грене. Заслужава внимание намалението което отбелязва през 1927 г. вътрешната консумация на спирта. Консумацията на спирта възлиза, именно през 1926 г. на кржгло 1,2 мил. литри спирт, докато цифрата на консумацията на спирта през 1927 г. възлиза едва на 707,716 л. Срещу това износ на спирта през изтеклата година отбелязва едно грандно увеличение. (Износ през 1927 — 1,821,264 литри спирт само 25 954 литри през 1926 г.). Най-голямата част на българския износ на спирт се отправя към Тур-

ция. По настоящем се търсят други и по нови възможности за употреба на спирта, като например, употреба като гориво за мотори, употреба заедно с примѣс на други горивни материали и използване за други практични цели и може да се наддаваме, че след разширението на възможностите за пасиране бълг. спиртна индустрия ще отбележи още по голям развой.

В противовес на това, сродната пивоварна индустрия не може да се похвали с никакви напредък, що се отнася до производството, което спада от година на година. Докато до 1924 г. производството на бира в страната възлиза на кржгло 20 мил. литри, през 1925 г. то беше само 12,5 мил. литри, през 1926 г. кржгло 9 мил. литри, а през изтеклата година само 7, 720,765 литри. Вътрешната консумация през същата година възлиза 7,035,932 л. и е донесла на държавата 28443629 лв. акциз. Тѣмо този държавен акциз и високите общински такси сж една от най-важните причини за намалението на производството на бира. Освен това, производителите на бира съвсем не се ползват от сжщитѣ тѣзи преимущества, които държавата дава на производителите на вино.

Производството на вино, напротив, се увеличава постоянно при една силна тенденция за подобрене качеството и за създаване на една добре годна за износ стока. През 1927 г. производството на вино възлиза на 110 мил. литри, от които 5,843,518 сж били изнесени въз чужбина. Освен това през 1927 г. сж изнесени въз чужбина, главно Австрия и Германия 539,994 кгр. десертно грозде.

Мелничарската индустрия се радва, изобщо взето на едно твърде добро развитие. През последната година към сегашното число на мелниците в страната сж се присъединили още 25 нови предприятия, които стоят под покровителството на закона за насърчение на местната индустрия. Положението на мелничарската индустрия, обаче, е крайно тежко въ този момент, понеже износът на брашно е спаднал до минимумъ. Така, напр., изнеса на брашно през първите 10 месеци на м. г. възлиза на 12,930,777 кгр; докато през по миналата година сж изнесени въз чужбина 43,706,424 кгр. брашно. Това силно спадане на износа на брашно трябва да се отдаде на липсата на търговски договори от главните консуматори на българското брашно, на първо място сж Гърция. Въ това отношение българското правителство се стреми да спечели пак на българската индустрия нейните по-предишни чуждестранни пазари чрез сключването на търговски договори с съответните страни.

Кожената индустрия изнася на пазара все по здрав материал и достоява последния сжщевременно и въ по голямо количество от колкото по-рано, така че вносът на кожни и кожени изделия намалява все повече. Забележително въ това отношение е намалението на вноса на гьонъ. Така, напр., през 1921 г. сж били внесени 661,517 кгр. гьонъ, докато през 1926 г. вносът на гьонъ е възлезъл само на 14,786 кгр., а през първите шест месеца на изтеклата година сж били внесени само 1,076 кгр. гьонъ. Значителното подобрене може да се констатира и въ производството на лицеви ко-

Състоятелността на общин. берия и такси

Решение на В. Ад. Съветъ

Според ясни текстъ на законъ-такситъ за извърляне смѣтъ въ района на една община се определят съразмерно съ въпроса от общитѣ услуги на облагаемото лице или зведение, която общината указала. Отъ представеното дѣло се вижда че фабриката на дружество „Тунджа“ за което се отнася облагането се намира вънъ отъ чертата на общината по извърляне, на смѣтата. Следователно облагането на тази фабрика съ такса за смѣтъ не намира основание.

Никанъвъ данъкъ или каквато и да е берия общинския съветъ не може да налага, ако това не е пояснено съ законъ.

Въ никои законъ нѣма предоставено право на общините да събират такси за водене на ледъ отъ рекитѣ, така шото предвиждането на такава такса отъ страна на Слатинския селски общински съветъ, която да се събира като такса отъ карьеритѣ съ каквито сж били облаганитѣ тѣжители сжда намира за неоснователни.

Презъ изтеклата година числото на кожени фабрики въ страната се е увеличило съ 6. Състоянието на тютюневата индустрия презъ 1927 г. следното. Работили сж 52 тютюневи фабрики, 8 въ София, 5 въ Пловдивъ, 4 въ Ст. Загора, по 3 въ Варна и Русе, по 2 въ Плевенъ, Нова Загора, Бургас, Сливенъ, Ямбълъ и по една тютюнева фабрика въ Търново, Севлиево, Дръново, Ломъ, Видинъ, Кюстендилъ, Т. Пазарджикъ, Ловечъ, Попово, Разградъ, Хасково, Г. Орѣховица, Габрово, Станимака, Казанлъкъ, Чирпанъ и Троянъ. Тия фабрики сж изработили презъ 1927 г. всичко 4.662.980 т. тютюнь.

Минната индустрия е от голямо значение за народното стопанство на България и специално за другитѣ индустриални браншове, понеже тя отъ една страна снабдява тѣзи последнитѣ съ гориво, отъ друга страна (металургичната индустрия) съ сурови материали (руди). Числото на минитѣ за черни и кафяви камени възлиза възлиза презъ миналата година на 50, а това на руднитѣ на 32. Особено увеличение отбелязва презъ миналата година производството на кафевни вжглища, то е достигнало въ всички държавни и частни мини цифрата 1,168,454,469 тона. Изкопани сж освенъ това 66,535,844 т. черни вжглища и 2,655 т. антрицитни вжглища. Общото производство на вжглища въ страната възлиза на 123,499,989 тона. 35% отъ това общо производство т. е 44,076,150 т. сж консумирани отъ Б.Д.Ж., докато индустриалнитѣ заведения сж консумирали 28,9% отъ общото производство или 307,25,105 т. вжглища.

Индустрията за произвеждане електричество, се намира още въ своя начален период и отбелязва презъ изтеклата година не по малко от 142 новоосновани индустриални предприятия за произвеждане на електричество.

Българската индустрия безъ съмнение, е способна да се развие и да живѣе но тя все пакъ се нуждае отъ известна подкрепа, за да може да стане конкурентна. Тази подкрепа й се дава въ границитѣ на закона за насърчение на местната индустрия. Предстои важни изменения на този законъ, които ще държатъ смѣтки за новитѣ условия на стопанския животъ на страната.

При второто четение на закон-проекта за насърчение местната индустрия въ пленума на Народното Събрание се допусна сжщитѣ грешки, които се допуснаха и въ парламентарната комисия. Мнение-о на индустриалцитѣ, което бѣ представено сж едно подробно изложение и което е и най-компетентното по законопроекта, биде пренебрегнато, а се взеха подъ внимание исканията продуцирани отъ демагогия на представителя на занаятчийската партия. Това обстоятелство иде да покаже несъобразителността и нетактичността на министра на търговията и промишлеността, който се съгласи съ предложението на занаятчийския представител. Така се допусна да се насърчаватъ индустрии за амбалажъ и такива, като тия за талашъ и пр. а се пренебрегна мебелната индустрия, която въ последно време се разви твърде много и въ своето производство стои наравно и дори превазхожда западно-европейската. Мотивитъ за това бѣха да не се съсиятъ съответнитѣ занаяти несъстоятелността на което изтъкнахме въ миналия брой.

Защо се свика В. Индуст. съветъ.

При второто четение на закон-проекта за насърчение местната индустрия въ пленума на Народното Събрание се допусна сжщитѣ грешки, които се допуснаха и въ парламентарната комисия. Мнение-о на индустриалцитѣ, което бѣ представено сж едно подробно изложение и което е и най-компетентното по законопроекта, биде пренебрегнато, а се взеха подъ внимание исканията продуцирани отъ демагогия на представителя на занаятчийската партия. Това обстоятелство иде да покаже несъобразителността и нетактичността на министра на търговията и промишлеността, който се съгласи съ предложението на занаятчийския представител. Така се допусна да се насърчаватъ индустрии за амбалажъ и такива, като тия за талашъ и пр. а се пренебрегна мебелната индустрия, която въ последно време се разви твърде много и въ своето производство стои наравно и дори превазхожда западно-европейската. Мотивитъ за това бѣха да не се съсиятъ съответнитѣ занаяти несъстоятелността на което изтъкнахме въ миналия брой.

Ако разглеждането на закон-проекта продължава да върви по сжщия път, родната индустрия ще биде подложена на големи изпитания.

Управителния Съветъ на българскитѣ индустриалци като е имал предъ видъ горното е свикал на 17 т. м. на заседание въ София Висшия Индустриаленъ Съветъ при съюза, засилени сж представителите на отделни браншове. Съвета се занимава съ законопроекта и ще направи своитѣ предложения за да бъдатъ премахнати допуснатитѣ грешки поне на трето четене на законопроекта.

Вносъ — износъ. Гърция — България. Споредъ предварителнитѣ данни за вноса отъ България въ Гърция и износа отъ Гърция презъ изтеклата 1927 г. е било внесено отъ България 65,263 тона разни стоки на стойност 450 642,000 драхми или около 8.5 милиона лева.

Между държавитѣ вносители въ Гърция, България заема десето място. Първо място заематъ американскитѣ съединени щати.

Отъ Гърция за България сж били изнесени 6,863 тона за 37,955,000 драхми.

Вноса въ Гърция отъ България би възлизалъ на 1 милиардъ и 200 милиона лева ако не бѣха наложени ограничителнитѣ мѣрки спрямо вноснитѣ отъ балканскитѣ страни жита и брашна.

Панаиръ и пазару на сѣ. Съ заповѣдъ отъ м-вото на Търговията се закриватъ следнитѣ пазари за едъръ и дребенъ добитѣкъ: седмиченъ пазаръ въ с. Лопушна (Берковско) и с. Сърблиница (Берковско).

Закрива се разрешението отъ 1921 г. на с. Новосело Русенско, седмиченъ панаиръ за едъръ и дребенъ добитѣкъ и всѣкакви стоки които става отъ 17—23 май всѣка година и се променя датата на разрешението отъ 1921 г. седмодневенъ панаиръ за едъръ и дребенъ добитѣкъ и всѣкакви стоки които става отъ 17—23 май, вмѣсто отъ 10 до 17 юли всѣка година.

Стопански прегледъ.

Борбата съ рапичния бръмбаръ.

Поради голямата доходност отъ няколко години отглеждането на репичата у насъ, взе голямъ размѣръ. Това особено въ по голѣмата частъ отъ селата въ Търновски, Плевенски и Русенски окрѣжи. Само въ трите тия окрѣжи т. г. имаме засети около 600,000 декара. Репичата се отглежда като есенна култура и заема угарята. Обаче това нейно широко разпространение е застрашено отъ голѣмия и неприятелъ — рапичния бръмбаръ. Въ кратце казано, животътъ на бръмбара е следния: презъ и. октомври снася яйцата си на открити, изложени на слънце, сухи и съ рохкова почва мѣста. Яйцата най-често сж допелени едно до друго, намирайки се на самата по върхността или слабо заровени въ пръстта. Рано на пролѣтъ сж настъпването на пролѣтъ топли дни, презимувалитѣ яйцата се излюпватъ и младитѣ лаври (жсеници) започватъ да се хранятъ съ листата на рапичата. Следъ 3—4 седмици лаврата завършва своето развитие, преминава въ зема и се превръща въ какавида, които следъ 2 седмици се появява младия бръмбаръ. Тия бръмбари сж най-деятелни, хранятъ се усилено съ цветнитѣ части (чухкитѣ) на репичата, а презъ слънчевитѣ часове на топлинитѣ дни прелетяватъ отъ едно мѣсто на друго. Въ началото на юний бръмбаритѣ се заравятъ въ зема, гдето прекарватъ тѣй наречения лѣтненъ сѣнъ до есенята. Къмъ края на м. септемврий бръмбаритѣ излизатъ навънъ.

Най-голяма вреда нанася лаврата на бръмбара презъ м. мартъ и април. При масово появяване бръмбара, освенъ репичата напада зезето, алабаша, нѣкои диви кръстоцѣтнитѣ растения, а сжщо така пшеницата, ржжѣта, лозята и др. Но най-вреденъ обаче, се явява за рѣпичата и рапичата.

Присѣтствието на много бръмбари презъ есенята обръна вниманието на органитѣ на М.то на Земледѣлието и Държ. Имоти. Вземането на необходимитѣ мѣрки се яви наложително. Народното събрание гласува кредитъ отъ 5 милиона лева, както за доставката на химически средства, а така сжщо и за необходимитѣ при борбата машини прѣскачки. За по-ефикасно извездане на борбата командироваха се около 80 души агрономи — специалисти, които се натовариха съ ръководството й. Борбата почна най-напредъ въ края на м. мартъ въ Търновска и Гор. Орѣховска околии, където имаше първото излюпване на яйцата. Следъ седмица започна въ Свищовска околия, Русенски и Плевенски окрѣжи, гдето поради студеното време, излюпването се забави. Ларвитѣ се срещаша въ голямо количество. Населението на много мѣста първоначално некаеше. То като че ли не долавяше оня голямъ размѣръ на загуби, които може да причини лаврата на репичата. Но, обаче, като последствие на многото усилия, положени отъ ръководителитѣ, опомняването не забавя. Населението почна масово да повежда борбата, подпомогнат отъ ученицитѣ отъ първоначалнитѣ училища и програмназитѣ. И като резултатъ отъ всичко това реколтата на рѣпичата биде спасена. Въ нѣкои села, гдето общинскитѣ власти и населението имаше присърце работитѣ около борбата загубитѣ сж едва 5%, а въ други, гдето опомняването дойде съ закъснение до 20%. Общо загубитѣ не ще да възлизатъ на повече отъ 12%. Ако обаче не се взематъ мѣрки реколтата на рѣпичата щеше да биде унищожена най-малко въ размѣръ 80%.

За два дни читателя представя на многобройността на гжсеницитѣ ще наведе следния примѣръ. Въ с. Одантъ, Търновско въ една нива отъ 5 декара се бѣха появили толкова много гжсеници, че 80 гжх ученика отъ програмназията следъ като сж ги тѣпкали цѣль денъ, не сж могли да ги избиятъ. Тамъ въ нѣкои мѣста гжсеницитѣ бѣха образували пласть дебелъ до 18 см.

Споредъ случайтѣ борбата се е водила чрезъ тѣпкане, горене слама, поливане съ врѣла вода и прѣскане съ нефтъ, тоже, безплатно.

Борбата е завършена. Едно голямо национално богатство възлизало на повече отъ единъ милиардъ лева е спасено. Населението свободно си отдѣхва. Тая борба, водена за пръвъ път въ България, въ таква широки размѣри, привлече вниманието и на чужденцитѣ. Чехското правителство бѣ изпратило свои професори да следятъ отъ близо борбата.

Накрай, следва да се отбележи факта, че стотици благодарствени телеграми подадени отъ страна на кооперации и кметове, сж отправени до г. Министра на Земледѣлието и Държавнитѣ Имоти за взетитѣ мѣрки и положени грижи.

Състоянието на зимнитѣ посеви, вредитѣ въ страната, е много добро. Повредитѣ отъ измръзване, констатацията на които е завършена, за пшеницата не надвишаватъ 2%, а за емкиа — 20%.

Състоянието на зимнитѣ посеви, вредитѣ въ страната, е много добро.

Повредитѣ отъ измръзване, констатацията на които е завършена, за пшеницата не надвишаватъ 2%, а за емкиа — 20%.

Сеидбата на емкиа и овеса е свършена, а тая на фия къмъ своя край. На много мѣста започна сеидбата на боба, а негде и на царевичата и то при много благоприятни условия — достатъчно влага и почвата.

Състоянието на добитѣка е добро. Въпросътъ за набавяне то фуражъ за работния добитѣкъ за мѣстата, гдето липсваше такъвъ, до голѣма степен е улеснен.

Агненето на овцетѣ само тукъ — тамъ продължава.

На повече мѣста лозитѣ сж отгребани и рѣзидбата извършена. Засаждането на нови лозя е почти привършено.

Пазарътъ въ слабъ размѣръ и то повече за малки количества. Изнасятъ се за Ромния и Гърция лозитѣ закупени порано.

Съ присаждането на лозитѣ е свършено. Негде е започнало тѣхното укореняване. Презъ т. г. въ сравнение съ лани, се присаждатъ много по-големи количества лози и то въ повече десертни сортове.

И. П. Антоновъ.

Индустриалния съветъ Взети решения. Индустриалния съветъ при министерството на търговията въ последнитѣ си заседания е взелъ следнитѣ решения: одобрява станалото преместване на действующето предприятие на шивашката производителна кооперация „Изгревъ“ отъ Станимака въ София и одобри станалото прехвърляне на действующето предприятие на Д. Стоиленовъ с. Владая, фабрика за производство на взривни вещества и миненъ фитилъ върху Акционерно д-во, фабрика за химически и минни материали Д. Стоиленовъ гр. София.

Женския индустриален живот

Злати Ив. Златевъ

фабрика за обработване на кече и шапки
В. Търново.

Предприемчивостта и енергията на човъка често се сблъскват с непреодолими пречки и ако човък е малодушен скоро се отчайва и настъпва край на неговите начинания.

През 1914 год. предприемчивият Злати Ив. Златевъ основава единствената в България фабрика за кече като работи предимно потници и валянки.

През време на двете войни които прекара страната ни, тази фабрика е била благодарна за нашествието войсковите части, като ги е продоволствувала с своето производство което е било една голяма необходимост за тях.

Но, следъ нещастния край на последната война и следъ намаление до минимумъ на войсковите части, пазаря за производството на тази фабрика се затваря. Освенъ тази загуба, г. Златевъ претърпява и две опустошителни наводнения но пак не се отчайва.

Неговата творческа натура

превъзмога всички пречки и замислюва ново производство и започва фабриката на мъжки и дамски шапки.

Той изпраща единият от синовете си въ странство който се специализира по този бранш, доставя най-модерни машини необходими за това производство и днесъ произвежда пълтни мъжки и дамски шапки които по нищо не отстъпват на чуждестранните.

Въ фабриката има инсталирани една парна машина от 24 к. сили и единъ електромоторъ от 7½ к. с.

Всичко тукъ се работи под непосредствения контрол на самия стопанин и неговите синове специалисти.

Въ фабриката обикновено средно сж ангажирани на работа 25 души.

Трѣбва да изтъкнемъ, че тази е единственна фабрика у насъ която изработва шапки отъ начало до край — отъ сурови материали, отъ косъмъ до готова шапка. Тя сжщевременно изработва и шупми, които продава на шапкарите за дискварване.

Нека се надѣваме, че това тѣй необходимо производство у насъ ще намери широка подкрепа за да се развие и разпространи.

Желѣзоблърна фабрика „Ятра“

Дим. Л. Кантарджиевъ — В. Търново.

Единствената по-голяма и отлична уредена желѣзоблърна фабрика въ В. Търново.

Основа на 1921 г. Тя сѣ едно завидно производство развива своето производство, като е обгърнала много нужди на металната производствена.

Тя произвежда всички чугуни части — части за въялки, маслوبيлни комплекти, кантари всички видове, части за печки и въобще всѣкакви чугуни лѣярски изделия.

Фабриката се помещава въ едно обширно и свѣтло помещение, За сгругарския си отдѣлъ си служи съ електромоторъ отъ 12 к. сили.

а лѣярното отдѣление, което е уредено по единъ образцовъ начинъ, може да отлива отдѣлни еденици до 2000 килограма.

Тази фабрика запълва тукъ една голяма нужда и особеното въ областта на производството на въялките, центъръ на производството на които е Търново.

Въ фабриката средно работятъ около 20 души специалисти шлесери, лѣяри и добри майстори. Произвеждатъ тукъ кантари сж също едни отъ най-реномираните.

Държавниятъ Каменовъгледни Мили „Перникъ“.

Тукъ даваме нѣкои извлечения изъ изложението на държавниятъ каменовъгледни мили въ Владейско — Мошинско — Пернишката котловина за дейността имъ презъ 1927 г. отъ което се вижда че тя била една отъ най-усилените отъ последните нѣколко години.

Числото на всички персонала въ минитѣ е било презъ 1924 г. — 8190 души
" 1925 — 7097
" 1926 — 5430
" 1927 — 4693

или сѣ едно намаление презъ отчетната 1927 г. въ сравнение съ 1924 г. сѣ 33-87%. Следниятъ цифри най-нагледно показватъ това. Средното дневно производство е било:

презъ 1924 г. — 3171 тона
" 1925 — 3333
" 19.6 — 3945
" 1927 — 4245

Общото производство на минитѣ презъ отчетната 1927 г. е било 1,021,614 тона срещу 1,040,839 тона за 1926 г. т. е. сѣ 20,805 тона въ повече. Най-голямо производство е дало рудникътъ „Царева Круша“ — 284,791 тона.

Минитѣ сж имали най-малко производство презъ м. Април, а най-голямо презъ месецитѣ Октомври, Ноември и Декември, когато и търсенето на въглища е най-голямо. Презъ тѣзи месеци е било произведено 126,253 тона.

По качество произведенитѣ въглища презъ 1927 г. се разпределятъ: I 192,644 тона — 18.8% отъ цялото производство; II 173,495 тона — 16.9%; III 151,128 т. — 14.9%; IV 187,431 т. — 18.4%; непресети но октестени „тувенонъ“ 302,781 т. — 29.6% и пляка (горивни шисти) 14,135 т. — 1.4%.

Средно на день минитѣ сж имали заедно сѣ шатния персоналъ — безъ платения отъ пускъ и безъ солинитъ презъ 1924 г. — 7990 наднищи
" 1925 — 7152
" 1926 — 5973
" 1927 — 5282

Производителността въ минитѣ общо се е увеличила отъ 387 кгр. презъ 1924 г. на 737 кгр. презъ 1927 г. безъ открититѣ работи, а сѣ открититѣ работи отъ 396 кгр. презъ 1924 г. на 803 презъ 1927 г. или общо производителността на работникъ сега е два пѣти въ сравнение сѣ тази отъ 1924 г.

Средната надница, изчислена върху основната заплата, заедно сѣ всички добавѣчни, процентъ премия и храна презъ 1927 год. е била: на копачъ 146.21 лв. а на надничаръ 78.65 лв. или почти сжщата както и презъ 1926 г. сѣ едно съвсемъ слабо увеличение.

Презъ 1927 г. сж били произведени 188,031 тона каменни въглища IV качество отъ които пласирани 125,951 тона и складираны 61,480 тона.

Общия пласментъ презъ 1927 год. е билъ 945,999 тона въглища и 14,135 пляка или всичко 960,134 тона, който по клиентите се разпределя: Б. Д. Желѣзници 411,479 тона; Индустрия 237,289 тона; частни лица 126,319 тона; държавни чиновници 62,352 тона; минитѣ 23,298 тона; износъ 10,385 тона и Сръб. Държав. Желѣзници 49,150 тона.

Приходитѣ на минитѣ презъ отчетната година сж били: Отъ въглища 346,042,399 лв. „ лихви 2,031,506 „ „ разни 3,881,839 „

а разходитѣ за сжщото време: произв. разноски 172,561,038 л. Общи разноски 40,660,720 „ Разни 1,134,803 „

Чистата печалба презъ отчетната година възлиза на 137,561,013 л.

сѣ 187 а. д. и капиталъ 7,836 милиона левъ, минната сѣ 57 а. д. и 2552 милиона левъ. металургическата сѣ 93 а. д. и 2,534 милиона левъ, текстилната сѣ 89 а. д. и 1,217 м. левъ а така сжщо и мелничарскитѣ сѣ 60 а. д. сѣ капиталъ отъ 508 мил. левъ. Стѣкларската индустрия е застъпена сѣ 14 предприятия и капиталъ 142,000,000 левъ. Презъ 1927 г. сж основани нови 63 инд. акц. д-ва сѣ капиталъ 579 милиона левъ, най-голямото отъ които е фабриката за муниципи въ Букурещъ (175 мил. левъ.)

сѣ 187 а. д. и капиталъ 7,836 милиона левъ, минната сѣ 57 а. д. и 2552 милиона левъ. металургическата сѣ 93 а. д. и 2,534 милиона левъ, текстилната сѣ 89 а. д. и 1,217 м. левъ а така сжщо и мелничарскитѣ сѣ 60 а. д. сѣ капиталъ отъ 508 мил. левъ. Стѣкларската индустрия е застъпена сѣ 14 предприятия и капиталъ 142,000,000 левъ. Презъ 1927 г. сж основани нови 63 инд. акц. д-ва сѣ капиталъ 579 милиона левъ, най-голямото отъ които е фабриката за муниципи въ Букурещъ (175 мил. левъ.)

сѣ 187 а. д. и капиталъ 7,836 милиона левъ, минната сѣ 57 а. д. и 2552 милиона левъ. металургическата сѣ 93 а. д. и 2,534 милиона левъ, текстилната сѣ 89 а. д. и 1,217 м. левъ а така сжщо и мелничарскитѣ сѣ 60 а. д. сѣ капиталъ отъ 508 мил. левъ. Стѣкларската индустрия е застъпена сѣ 14 предприятия и капиталъ 142,000,000 левъ. Презъ 1927 г. сж основани нови 63 инд. акц. д-ва сѣ капиталъ 579 милиона левъ, най-голямото отъ които е фабриката за муниципи въ Букурещъ (175 мил. левъ.)

сѣ 187 а. д. и капиталъ 7,836 милиона левъ, минната сѣ 57 а. д. и 2552 милиона левъ. металургическата сѣ 93 а. д. и 2,534 милиона левъ, текстилната сѣ 89 а. д. и 1,217 м. левъ а така сжщо и мелничарскитѣ сѣ 60 а. д. сѣ капиталъ отъ 508 мил. левъ. Стѣкларската индустрия е застъпена сѣ 14 предприятия и капиталъ 142,000,000 левъ. Презъ 1927 г. сж основани нови 63 инд. акц. д-ва сѣ капиталъ 579 милиона левъ, най-голямото отъ които е фабриката за муниципи въ Букурещъ (175 мил. левъ.)

сѣ 187 а. д. и капиталъ 7,836 милиона левъ, минната сѣ 57 а. д. и 2552 милиона левъ. металургическата сѣ 93 а. д. и 2,534 милиона левъ, текстилната сѣ 89 а. д. и 1,217 м. левъ а така сжщо и мелничарскитѣ сѣ 60 а. д. сѣ капиталъ отъ 508 мил. левъ. Стѣкларската индустрия е застъпена сѣ 14 предприятия и капиталъ 142,000,000 левъ. Презъ 1927 г. сж основани нови 63 инд. акц. д-ва сѣ капиталъ 579 милиона левъ, най-голямото отъ които е фабриката за муниципи въ Букурещъ (175 мил. левъ.)

сѣ 187 а. д. и капиталъ 7,836 милиона левъ, минната сѣ 57 а. д. и 2552 милиона левъ. металургическата сѣ 93 а. д. и 2,534 милиона левъ, текстилната сѣ 89 а. д. и 1,217 м. левъ а така сжщо и мелничарскитѣ сѣ 60 а. д. сѣ капиталъ отъ 508 мил. левъ. Стѣкларската индустрия е застъпена сѣ 14 предприятия и капиталъ 142,000,000 левъ. Презъ 1927 г. сж основани нови 63 инд. акц. д-ва сѣ капиталъ 579 милиона левъ, най-голямото отъ които е фабриката за муниципи въ Букурещъ (175 мил. левъ.)

сѣ 187 а. д. и капиталъ 7,836 милиона левъ, минната сѣ 57 а. д. и 2552 милиона левъ. металургическата сѣ 93 а. д. и 2,534 милиона левъ, текстилната сѣ 89 а. д. и 1,217 м. левъ а така сжщо и мелничарскитѣ сѣ 60 а. д. сѣ капиталъ отъ 508 мил. левъ. Стѣкларската индустрия е застъпена сѣ 14 предприятия и капиталъ 142,000,000 левъ. Презъ 1927 г. сж основани нови 63 инд. акц. д-ва сѣ капиталъ 579 милиона левъ, най-голямото отъ които е фабриката за муниципи въ Букурещъ (175 мил. левъ.)

Нови нареждания за кожитѣ.

Продължение срока за мърнитѣ. За ангростисти, дребни търговци и кожени фабрики.

М-ството на Търговията нарежда: Продавачитѣ на кожи, които иматъ складирани въ магазинитѣ си кожи сѣ надписи за площта изразени въ фусове, да забвнятъ тѣзи надписи сѣ други, като изразяватъ площта имъ въ dm². Незаконнитѣ надписи ще се зачеркнатъ най-малко сѣ 2 успоредни динии, а следъ това ще напишатъ долу, Подъ зачеркнатия надписъ, новъ надписъ, въ dm². Това зачеркване и надписване ще извършатъ самитѣ притежатели на кожитѣ, като изчислятъ прецизно броя на надписитѣ върху фусове на колко dm² отговарятъ, което пѣкъ става чрезъ умножение числото на фусоветѣ съ отношението между квадратния фусъ и квадратния дециметъръ. Това отношение обикновено е около 9, т. е. единъ кв. фусъ има около 9 кв. дециметра. Има обаче случаи когато това отношение е и по малко което търговцитѣ трѣбва да го намѣрятъ и сѣ него да умножатъ при обръщането отъ фусове въ dm².

Срокъ за надписване площта на кожитѣ въ dm² се продължава така: за ангростиститѣ кожари до 1 май н. г. за дребнитѣ кожари до 1 юли; за кожарскитѣ фабрики до 1 април. За високитѣ кожени остава старото положение.

Следъ това пренадписване, площта на кожитѣ, бюрата ще проверятъ минимумъ 10% отъ броя имъ, за да се увѣдятъ, че действително новитѣ надписи сж вѣрни и проверенитѣ кожи ще се припечататъ.

За въ бъдеще всѣка кожа трѣбва да сѣдържа и марката на фабриката, където е изработена кожата. Надписитѣ на кожи въ dm² отъ фабрицитѣ трѣбва да бждатъ печатани, а не ръкописни. При измерване на кожитѣ отъ бюрата се допуска 0.5% толеранс въ повече и по малко т. е. на 100 dm² допуска сѣ 0.5 dm² грешка. Само проверванитѣ отъ бюрата кожи ще се таксуватъ.

Пирейско тържище

Пшеница манитода 100 кгр. д. 625 драхми
Царевица едра 6.50
Ечемикъ Солун 5.90
Брашно канад. I 11.40
" II 10.60
" америк. 11.50
Трици 10.37
Фасулъ български 9.40
" ромжски 9.40
" сръб. едъръ 14.50
Кашкачалъ мѣст. 62 —
Сирене бѣло мѣст. 33 —
Свин. масъ бѣла американска 52 — 53 —
Свин. масъ крем. американска 50 — 51 —
Захаръ амер. 20.90
" чехосл. ситна 20.30
Волове живо тѣло 12.60 — 16.50
Телета " 14.50 — 18.50
Биволи " 11.50 — 15 —
Агнета " 17 — 19.50
Овце " 14.50 — 16.50
Свини " 28 — 30 —

Солунск. пазаръ

Жито тв. мѣстно 7.70 — 8 —
Ечемикъ мѣстнен 5.40 — 5.50
Царевица мѣстна 6.30
Брашно амер. I 5.15 — 5.45
Брашно амер. II 4.60 — 4.85
" бѣло мѣст. 80% 4.90
Брашно българско 4.70 — 4.90
Фасулъ едъръ, сръбски 13 — 13.80
Фасулъ ромж. 11 —
Сирене I прѣсно 18 —
Сирене старо 32 —
Сирене III 27 — 28 —
Сирене отъ Бѣлг., Сърбия и Русия сжщо въ варели 32 — 35 —
Кашкавалъ балкан. 52 — 54 —
" полски 50 —
" отъ бѣлг. 50 — 52 —

За да се улесни износъ на яйцѣ, главната дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата е предписала сѣ окръжно до станицитѣ и влагалницата да приематъ сѣ дължими такситѣ яйцѣта, които се предаватъ за превозъ сѣ международни товариленници, а не както бѣше до сега сѣ предплатени такси.

Български и Свѣтски вносъ въ Търция.

Конкуренцията отъ Свѣтока Русия.

Презъ миналата година българския вносъ въ Търция средна доста силна конкуренция по вноса на руския добитъкъ. Имаше изгледи тази конкуренция да се намали въ голяма степенъ, тѣй като руско-търцията миническа Сторбда трѣбваше да престане да бжде въ сила отъ 17 февруарий н. г. и отъ тази дата, аносанитѣ отъ Русия стоки следваше да бждатъ третираны по максималната тарифа.

Понеже заведенитѣ отъ година насамъ преговоритѣ между свѣтското и грѣкото правителства презъ миналия месецъ сѣ завършила безъ резултатъ, очаква се рускитѣ стоки, вносъ въ Търция да бждатъ облагани сѣ мита по общата, а не по конвенционалната тарифа. Настоящата таблица дава представа за нашия и руския вносъ въ Търция:

	отъ Русия	отъ Б-я	отъ всички страни
Живъ добитъкъ	93038 гл.	36651 гл.	303676 гл.
Живъ произведения	1663 тона.	1542 тона.	2447.5 тона
Пшеница	85663	9122	282999
Други земл. произведения	5956	3731	32230
Варива	1543	1216	32965
Градинарски произведения	2661	655	12678
Дърв. стр. материялъ	213	.47	62692
Кам. въглища	65898		658337
Минер. маел	15672		92940
Циментъ	1508		12052

ВЪЛАГРСКА НАРОДНА БАНКА

КУРСОВЕ

за 20 Априль 1928 год.

	Камбио на вж-дане (чекове)	Банкноти	
		купува	продава
Брюксель	100 белги	1935 —	1951 50
Буда Пеша	100 пенги	2419 —	2435 25
Вена	100 шилинги	1949 —	1962 —
Прага	100 крони	410 50	412 20
Берлинъ	100 райхсмар.	3311 —	3324 —
Лондонъ	1 лира стер.	675 —	677 45
Парижъ	100 франка	544 —	547 30
Атина	100 драхми	182 —	184 10
Милано	100 лири тал.	731 —	733 50
С. охридъ	100 крони	3720 —	3733 50
Букурещъ	100 леи	85 80	86 45
Бѣлградъ	100 динара	243 50	245 0
Цариградъ	1 лира тур.	70 80	71 45
Женева	100 франка	2670 —	2679 60
Амстердамъ	100 флорини	5588 —	5608 —
Ню-Йоркъ	1 доларъ с. ш.	138 50	139 —
Монреалъ	1 дол. канад.	138 50	139 —
Александрия	100 паистра	692 —	694 50
Варшава	100 золоти	1550 —	1562 50
1935 —	1951 50	1935 —	1961 25
1949 —	1962 —	1949 —	1971 80
410 50	412 20	410 50	414 25
3311 —	3324 —	3311 —	3340 60
675 —	677 45	675 —	680 85
544 —	547 30	544 —	550 59
182 —	184 10	182 —	186 —
731 —	733 50	731 —	737 15
3720 —	3733 50	3720 —	3752 15
85 80	86 45	86 85	86 90
243 50	245 0	243 —	246 45
70 80	71 45	69 80	71 80
2670 —	2679 60	2670 —	2693 —
5588 —	5608 —	5588 —	5686 05
138 50	139 —	138 50	139 70
138 50	139 —	138 50	139 70
692 —	694 50	692 —	697 95
1550 —	1562 50	1550 —	1570 30

МОНЕТИ

	купува	продава
Наполеонъ	541	—
Английска лира	692	—
Турска лира	616	—
Германска 20-марка	658	—
Руски 5 рубли 1897	360	—
Щатски доларъ	140	—
Канадски доларъ	140	—
Чисто злато грамъ	91	30
Сребрени левъ	9	—
Чисто сребро грамъ	2	11
25 Австр. шилинга	493	—

Мораториумъ отъ 180 милиона.

Добрничкия български ежедневици „Курьеръ“ пише: Голѣмата финансовата криза, която вилнее въ цялото кралство накарало много крупни бгстабаци по сериозно да гледатъ за разклатеното економическо положение. Мнозина отъ тѣхъ не намирайки изходъ да се отърсятъ отъ задължения туриха край на живота си.

Това най-много се отбелѣзва въ Галацъ и Браило, където напоследъкъ, всеки день търговскитѣ кръгове биваха изнасявани отъ самоубийства и редъ фалименти.

Вчера голѣмото предприятие за вносъ и износъ на манифактурни артикули „Е. Л. Богаровъ“ отъ Галацъ внесълъ си регистритѣ въ окръжния съдъ, исквайки мораториумъ. Тази фирма има много клонове въ всички почти градове въ кралството, една отъ които въ Букурещъ и който се смѣташе за най-сOLIDНАТА и стара търговска къща въ Ромъния.

Активитѣ възлиза на 180 милиона лей.

Фирмата Богаровъ иска мораториумъ, основавайки се на факта, че болшинството отъ дебиторитѣ й, търговци на дребно, престанали да си изплащатъ задълженията по причина на голѣмата криза, а повечето отъ тѣхъ фалирали: сж вече.

ХРОНИКА

Нещастното което сполѣтъ Чирпанъ. Борисовградъ, Пловдивъ и нѣколко десетки села сѣ катастрофалното земетресение, ще се отрази твърде глгобно върху икономическия животъ на страната, който и безъ това бѣ станалъ тежъкъ и непоносимъ. Независимо отъ скпнитѣ и непрежалими жертви, разрушената нанасиха такива щети, които едва ли сѣ нашествието слаби сили ние бихме могли да поправимъ. Но въ всѣки случай, върховенъ дългъ на всѣкого е. да се притече и подпомогне пострадалицитѣ отъ това невиджано бѣдствие.

По случай Парижкия морстренъ ланаръ, който ще сѣ състои отъ 12 до 20 май, министерството на желѣзницитѣ е разрешило пѣтуване сѣ 50% намаление отъ тарифата за бързитѣ влакове.

Международни въздушни пощенски съобщения се установяватъ отъ 20 т. м. Отъ тази дата ще могатъ да се подаватъ всѣкакви видъ пощенски кореспонденции отъ София за Бѣлградъ, Будапешта, Виена, Прага, Варшава, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ и Цариградъ.

Отъ София къмъ западъ летенията ще ставатъ всѣки почнеделникъ, сръда и петъкъ за Цариградъ; сръда, петъкъ и недѣля; а по обратна посока вторникъ, четвъртъкъ и сѣбота. Таксата за кореспонденция сѣ тажестъ до 20 гр. За Бѣлградъ, Будапешта и Виена е 12 лева, за Прага 18 л., за Берлинъ 28 л.; за Варшава 26 л., Парижъ 24 л., Лондонъ 32 л. и за Цариградъ 12 л.

Безмитния вносъ

Допуснатъ и забраненъ вносъ на материали.

Специалната комисия при министерството на търговията по допълване на списъка на суровитѣ и полуизработенитѣ материали, пропусчани безъ мито и октроа за индустриалцитѣ, ползващи се отъ закона за насърчание на мѣстната индустрия е направила следнитѣ изменения.